

## بسمه تعالی

### الف- مطالبات تولیدکنندگان برق در پایان دولت دوازدهم و آثار آن بر سرمایه گذاری در این بخش از سوی بخش خصوصی

۱- بدهی وزارت نیرو به تولیدکنندگان برق در سال ۱۳۹۰ حدود ۱۷۰ هزار میلیارد ریال بود که در پایان دولت دوازدهم به ۷۰۰،۰۰۰ میلیارد ریال افزایش یافته است

۲- ۶۰٪ برق تولیدی کشور توسط بخش خصوصی تأمین و به وزارت نیرو فروخته می شود

۳- ۴۱۰،۰۰۰ میلیارد ریال از این طلب بابت فروش برق و بقیه آن تورم حاصله بر مبنای رأی دیوان عدالت اداری محاسبه شده است

۴- این طلب با توجه به تولید و فروش به وزارت نیرو هر روز زیادتر می شود

۵- ۱۵۰۰۰ مگاوات مجوز سرمایه گذاری در صنعت برق توسط بخش خصوصی بدلیل عدم پرداخت مطالبات در طول ۱۰ ساله اخیر اجرا نشده است و امروز اثرات این بی توجهی به صنعت برق؛ کل تولید را در کشور با چالش جدی مواجه کرده است

۶- جدول نرخ خرید برق توسط وزارت نیرو بدون احتساب سوخت از نیروگاههای حرارتی بخش خصوصی از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹ :

سال ۱۳۹۱	قیمت خرید هر کیلووات	۲۱۶/۳ ریال	
سال ۱۳۹۲	قیمت خرید هر کیلووات	۲۴۴/۶ ریال	با رشد ۳۱٪
سال ۱۳۹۳	قیمت خرید هر کیلووات	۴۰۹/۵ ریال	با رشد ۶۷٪
سال ۱۳۹۴	قیمت خرید هر کیلووات	۵۵۵/۷ ریال	با رشد ۳۶٪
سال ۱۳۹۵	قیمت خرید هر کیلووات	۴۵۷/۹ ریال	با رشد ۱۸- درصد
سال ۱۳۹۶	قیمت خرید هر کیلووات	۴۱۳/۹ ریال	با رشد ۱۰- درصد
سال ۱۳۹۷	قیمت خرید هر کیلووات	۴۲۶/۳ ریال	با رشد ۳٪
سال ۱۳۹۸	قیمت خرید هر کیلووات	۴۵۰/۷ ریال	با رشد ۵/۷٪
سال ۱۳۹۹	قیمت خرید هر کیلووات	۵۶۷/۲ ریال	با رشد ۲۹٪

- تحلیل این جدول نشان می دهد که رشد افزایش قیمت خرید هر کیلووات برق از بخش خصوصی در طی سالهای ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹ جمعاً ۱۶۲/۲ درصد بوده ولی نرخ تورم براساس شاخص بانک مرکزی ۳۷۹/۵ درصد
- ۷- شاخص عمومی صنعت طی سالهای ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ نشان میدهد که نرخ رشد قیمت ها در بخش صنعت ۵۴۰ درصد و در بخش کشاورزی ۳۷۰ درصد و در بخش خدمات ۴۰۰ درصد بوده ولی قیمت خرید برق از نیروگاهها براساس سیاست حمایتی دولت از معیشت خانوار بین ۲۰ تا ۳۸/۵ درصد شده که به این تربیت توقع نمیرود کسی با این رویه بتواند سرمایه گذاری در این بخش را داشته باشد؛ چه دولتی و چه بخش خصوصی
- ۸- اگر بدهی تولید کنندگان بموقع پرداخت می شد؛ بخش خصوصی با دلار سال ۱۳۹۵ نسبت به سرمایه گذاری اقدام می کرد ولی امروز با دلار نیمائی ۲۴۰،۰۰۰ ریال و بعد باید قیمت تمام شده برق بدون احتساب سوخت را که هر کیلووات ۷۰۵۷ ریال تمام می شود به ۵۶۷/۲ ریال به وزارت نیرو بفروشد !!
- بهمین دلیل ۹ سال است که بخش خصوصی در این بخش سرمایه گذاری نکرده و نمی کند.
- دولت هم توانائی انجام این کار را ندارد، چون برای ایجاد ۱۵۰۰۰ مگاوات ظرفیت نیروگاهی مبلغ ۱۰/۵ میلیارد دلار سرمایه گذاری نیاز دارد و نرخ فروش تکلیفی متوسط برق هم ۱۵ درصد قیمت تمام شده است.
- ۹- حال با این کمبود قطعاً در ششماهه نخست سال ۱۴۰۱ ما با قطعی برق مواجه و تعطیل کارخانجات سیمان و فولاد و امثال آنها که مصرف برق بالائی دارند؛ بازار را نا متعادل و افزایش بی رویه قیمت ها حاصل از عدم تناسب در عرضه و تقاضا به مردم تحمیل خواهد شد. همانطوریکه در سال ۱۴۰۰ این اتفاق افتاد و وقتی کالایی گران شد دیگر پایین نمی آید
- ۱۰- راهکار اجرایی :**
- (۱)- پرداخت طلب تولیدکنندگان برق در بخش خصوصی و دولتی؛ حداقل برای تأمین هزینه های تعمیرات اساسی نیروگاهها و شبکه های انتقال و پست های توزیع و نگهداشت سرمایه موجود
- (۲)- اصلاح قیمت برق خریداری شده از تولیدکنندگان بر اساس نرخ تورم و همچنین اصلاح قیمت برق قابل فروش به مصرف کنندگان
- (۳)- اتخاذ روش های مصرف بهینه از طریق رسانه ها و همچنین تولید کالای استاندارد با مصرف برق معقول
- (۴)- پیگیری تعهدات وزارت صمت مبنی بر ایجاد ۱۰۰۰۰ مگاوات نیروگاه
- (۵)- استفاده از مزرعه های برق تجدید پذیر خورشیدی
- (۶)- الزام کلیه شهرکها و نواحی صنعتی به استفاده از نیروگاههای CHP و CCHP

۷- مدیریت توزیع برق در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۱ و تهیه برنامه کامل قطعی برق برای کلیه صنایع و سایر مصرف کنندگان

۸- تنظیم برنامه تأمین و توزیع سوخت برای زراتورهای موجود در کارخانجات از طریق وبگاه شرکت فرآورده های نفتی ایران

۹- اجرای سریع پروژه های در دست اجرای وزارت نیرو با ظرفیت ۴۵۰۰ مگاوات  
ب- گزارش وضعیت برق در سال ۱۴۰۱ :

همانطوریکه استحضار دارید در نیمه نخست سال جاری؛

اولاً: رشد فروش از نظر مقدار مصرف kwh در بخش تجاری ۱۳/۵٪ در بخش کشاورزی ۱۱/۹٪ و در بخش عمومی ۹/۲٪ و در بخش خانگی ۷/۱٪ و در بخش صنعت ۵/۲٪ اتفاق افتاد و تولید نیروگاههای حرارتی در پیک مصرف با رکورد بی سابقه ۶۷۰۰۰ مگاوات را تجربه کردیم.

ثانیاً: بدلیل عدم سرمایه گذاری لازم و خروج بخش عظیمی از نیروگاههای برق آبی در اثر کاهش بارندگی از مدار، خسارت حاصل از قطعی برق را بطور بی سابقه که فقط در بخش فولاد ۶ میلیارد دلار بوده، به تولیدکنندگان و در نهایت به مصرف کنندگان تحمیل شد.

ثالثاً: اگر رشد افزایش مصرف همانند سال جاری باشد قاعدتاً ما در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۱ با تقاضائی معادل ۱۲٪ رشد روبرو هستیم که جایگزینی برای تأمین بنظر نمی رسد. مگر اینکه معجزه ای رخ دهد و خداوند رحمت و واسعهاش را به این مرز و بوم تمام کند و سدهای ما توانائی ۱۰۰٪ تولید برق آبی را پیدا کند. که این معجزه با اعمال ما بدور از حکمت است.

رابعاً: برنامه وزارت نیرو که برای سال ۱۴۰۰ بهره برداری ۴۵۰۰ مگاوات پیش بینی شده بود، فقط ۸۰۰ مگاوات آن تحقق یافته است. لذا با فرصت ۵-۶ ماهه موجود باید ترتیبی اتخاذ شود که در نیمه نخست سال ۱۴۰۱ بخشی از کمبودها تأمین گردد. وگرنه، درحالیکه ما رشد اقتصادی ۷/۶ درصدی را در صنعت و ۸٪ را برای GDP نخواهیم داشت و طبیعتاً اکثر پیش بینی های درآمدی بودجه با مخاطره جدی روبرو خواهدشد.

لذا پیشنهاد می شود که با تصمیم مدیریتی استان و استاندار محترم حداقل شهرکهای صنعتی استان توسط مراکز خدماتی شهرکها جهت خرید و نصب نیروگاههای CHP با ظرفیت ۵۰ مگاوات برای هر شهرک اقدام نمایند. اگر برای ۱۰ شهرک عمده استان این نیروگاهها با مشارکت بانکها و صندوق توسعه ملی خریداری و نصب گردد؛ می توان از قطعی برق صنعت در استان تهران جلوگیری کرد.

بهای تمام شده برق از این ژنراتورها بدون سوخت قریب ۱۱۷۶۲ ریال برای هر کیلووات و با بهای سوخت به قیمت بند ط تبصره یک بودجه ۱۴۰۰؛ ۱۰٪ بهای خوراک پتروشیمی ها هر کیلووات ۱۸۰۰ ریال ۱۶۵۰۰ ریال خواهد شد که این وجه را کارخانجات مستقر در شهرکهای صنعتی بجای وزارت نیرو بابت اقساط خود به بانکها بابت نیروگاههای یاد شده پرداخت خواهند کرد، ضمن اینکه خسارات قطعی برق را هم نخواهند داشت. و استفاده دیگری که خواهند کرد برای تأمین گرمایش و سرمایش کارخانجات نیز از این نیروگاهها می توانند استفاده نمایند که بدین ترتیب مصرف سرمایش و گرمایش از شبکه سراسری را صرفه جوئی خواهند کرد.

**محمد عیدیان**